

Peter Wilwink

Scan nr.	2861312
ONTV.	15 JUNI 2009
AFD.	

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

Woonzorg Nederland Projectontwikkeling B.V.
M. van Es
Postbus 339
1180 AH AMSTELVEEN

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
20 februari 2009	EHG.PO71000.15.	FF/75C/2009/0075.	10 juni 2009
onderwerp	4974.im;181571	toek.to doorkiesnummer	bijlagen
ontheffing Flora- en faunawet		0800-22 333 22	1
artikel 75, lid 5 en lid 6, onderdeel c			

Geachte heer Van Es,

Naar aanleiding van uw verzoek van 25 februari 2009 en de aanvullingen hierop van 18 maart 2009, 1 april 2009 en 23 april 2009, geregistreerd onder aanvraagnummer FF/75C/2009/0075, om een ontheffing als bedoeld in artikel 75 van de Flora- en faunawet te krijgen, deel ik u het volgende mee.

Hierbij ontvangt u de ontheffing die u heeft aangevraagd, van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het beschadigen, vernielen of verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

De aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de realisatie van het project "De Klaarbeek Epe" gelegen in de gemeente Epe. Het project beoogt de sloop van een bestaand zorgcentrum en de realisatie van een nieuw woonzorgcentrum. Hiervoor wordt onder andere een vijver gedempt, bomen gekapt en geplant en bestrating aangelegd. Ontheffing wordt gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor wat betreft exemplaren van de gewone dwergvleermuis voor de periode van 1 januari 2010 tot en met 31 december 2014.

Overwegingen

Wettelijk kader

Beschermde soorten

De gewone dwergvleermuis is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder a, van de Flora- en faunawet en is tevens opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd.

Verbodsbepalingen

Op grond van artikel 11 van de Flora- en faunawet is het verboden om nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse diersoorten te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit
Dienst Regelingen
Laan van NOI 131
Postadres: Postbus 19530
2500 CM Den Haag
Telefoon: 0800 - 22 333 22
Fax: (070) - 37 86 139
Web: www.minlnv.nl/loket

Datum
10 juni 2009

Kenmerk
FF/75C/2009/0075

Vervolgblad
2

Tot vaste rust- en verblijfplaatsen als bedoeld in artikel 11 van de Flora- en faunawet worden locaties gerekend waarin zich kraamkolonies, paarverblijven, overwinteringsplaatsen en verblijven van groepen mannetjes bevinden, afhankelijk van de soort. Belangrijke migratie- en vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijvoorbeeld nesten, hollen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per exemplaar hieronder.

Ontheffing

Op grond van artikel 75, lid 5, van de Flora- en faunawet worden ontheffingen slechts verleend wanneer er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort. Op grond van artikel 75, lid 6, aanhef en onder c, wordt in het geval van soorten die zijn opgenomen op bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn ontheffing slechts verleend wanneer er, naast de voorwaarde dat geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort, geen andere bevredigende oplossing bestaat en met het oog op andere, bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen, belangen. In artikel 2, lid 3, onder e, van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten¹ worden ten aanzien van soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn als andere belangen als bedoeld in artikel 75, lid 5², onder c, van de Flora- en faunawet, onder andere aangewezen dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Instandhouding van de gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. De planlocatie is in gebruik als (zomer)verblijfplaats door twee solitaire mannetjes. Het gebouw dient daarnaast mogelijk als paar-, balts- en winterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis. Door de sloop van de bestaande bebouwing wordt een zomerverblijfplaats en mogelijk een winter- en paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis verstoord en vernield. Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soort tot een minimum te beperken, stelt u de volgende maatregelen voor:

- Het verlies van de verblijfplaats wordt gecompenseerd door de omgeving op een vleermuisvriendelijke manier in te richten. In de nieuwbouw zullen, indien mogelijk, nieuwe bewoningsmogelijkheden voor vleermuizen worden ingebouwd, zoals spleten in wanden, toegankelijke spouwmuren en dakranden.
- Voorafgaand aan de sloop worden in de omgeving van het plangebied twee vleermuiskasten opgehangen.
- De sloop van het verzorgingshuis zal plaatsvinden buiten de overwinteringsperiode (half november - half maart) en de kraamperiode (mei-juli) van vleermuizen. De sloopwerkzaamheden beginnen pas als de vleermuis is uitgevlogen.

¹ Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (Stb. 2000, 525), laatstelijk gewijzigd bij Stb.2007, 253

² Omdat dit Besluit nog niet is aangepast aan de wijziging van de Flora- en faunawet van 7 april 2006 wordt hier nog over andere belangen als bedoeld in artikel 75, lid 5, onderdeel c geschreven, terwijl hiermee lid 6 wordt bedoeld.

Datum
10 juni 2009

Kenmerk
FF/75C/2009/0075

Vervolgblad
3

- De werkzaamheden worden in de relatief veilige periode half juli - half augustus, uitgevoerd of direct na de baltsperiode in oktober - half november. Dit zijn relatief veilig perioden om de verblijfplaats te verwijderen en het gebouw te strippen in geval van winterverblijfplaatsen.
- Om eventueel aanwezige vleermuizen voldoende kans te geven te vluchten dienen deze werkzaamheden plaats te vinden in een periode waarbij de temperatuur gedurende de eerste helft van de nacht tenminste 5 graden Celsius bedraagt, bij afwezigheid van harde wind en regen. Met de daadwerkelijke sloop dient vervolgens een week gewacht te worden, om de dieren de gelegenheid te geven uit zichzelf het gebouw te verlaten.
- De aanwezigheid van vleermuizen in de verblijfplaatsen wordt vooraf gecontroleerd door visuele inspectie (zichtwaarnemingen en mest) en met behulp van bat-detector (registeren uit- en invliegende vleermuizen).
- Er zal voorzichtig en gefaseerd worden gesloopt. Daarbij wordt eerst de ingang naar de verblijfplaatsen voorzichtig opengebroken (verwijderd) zodat het microklimaat verstoord wordt en de vleermuis geen gebruik meer maakt van het verzorgingshuis. Eventueel aanwezige vleermuizen zullen hierdoor passief vertrekken. De sloopwerkzaamheden worden begeleid door een deskundige.

De door u voorgestelde maatregelen zijn niet geheel voldoende. Ter aanscherping zijn in de ontheffing dan ook aanvullende voorwaarden opgenomen. De gewone dwergvleermuis is een honkvaste soort die vele jaren achtereen gebruik kan maken van een verblijf. De voortplantings- en overwinteringsperiode van de gewone vleermuis lopen globaal van mei tot en met augustus respectievelijk november tot en met februari (onder koude omstandigheden tot half maart). Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze perioden langer dan wel korter zijn. De minst problematische periode voor sloop is de periode na het ontwaken uit de winterslaap en vóór de kraamperiode. Als algemene richtlijn kan de periode tussen half maart en eind april of tussen september en half november dienen. In deze tijd gaat de gewone dwergvleermuis over van de winter naar de zomerverblijven en vice versa. U heeft het voornemen om de werkzaamheden in de periode half juli - half augustus uit te voeren of direct na de baltsperiode in oktober - half november. Volgens u kan de periode half juli - half augustus als veilig worden beschouwd. Uitvoering van de werkzaamheden in periode tussen half juli en half augustus is echter niet wenselijk, omdat er twee verblijfplaatsen van solitaire mannetjes van de gewone dwergvleermuis zijn aangetroffen. Indien het gebouw tussen september en half november ongeschikt voor bewoning door de gewone dwergvleermuis wordt gemaakt, is het onwaarschijnlijk dat het gebouw daarna nog dienst zal doen als winterverblijf. Het is belangrijk dat in deze periode gaten in de spouwmuren gemaakt worden, zodat er geen vleermuizen meer in het gebouw kunnen overwinteren.

Ter voorkoming dat andere dieren het gebouw betrekken dient voorkomen te worden dat het gebouw daarna nog lang ongebruikt blijft en dat de sloop vrij snel daarna gestart wordt. Er dient minimaal een week tussen het ongeschikt maken van het gebouw en de sloop te zitten.

Omdat het niet bekend is of het gebouw als winterverblijf en balts- en paarplaats in gebruik is, wordt geadviseerd te handelen als zou het gebouw tevens in gebruik zijn als balts-, paar- en winterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
10 juni 2009	FF/75C/2009/0075	4

Afhankelijk van wanneer de werkzaamheden gestart worden, leent de periode tussen half maart en eind april of tussen september en half november zich het best voor uitvoering van de voorzorgsmaatregelen, omdat de gewone dwergvleermuis gedurende deze periode het minst kwetsbaar is. Zorgvuldig handelen wordt met de manier van werken voldoende gegarandeerd. De gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de bovengenoemde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorwaarden.

Andere bevredigende oplossing en belang van de ingreep

Het project maakt deel uit het Structuurplan Epe, het vormt de ruimtelijke vertaling van de Toekomstvisie Epe 2010 dat op 20 maart 2003 door de gemeenteraad is vastgesteld. Daarin is een specifieke opgave op het gebied van wonen en zorg geformuleerd, aangezien Epe de komende jaren te maken krijgt met een toenemende vergrijzing en de zorgvraag tegelijkertijd verandert. Het Structuurplan onderschrijft de keuze voor de realisatie van zorgfuncties in combinatie met wonen ter hoogte van verzorgingstehuis Klaarbeek, de voorkeur gaat uit naar de realisatie van een woonzorgzone bij verzorgingstehuis Klaarbeek. Het verzorgingstehuis Klaarbeek moet daarnaast worden gerenoveerd, aangezien de bestaande gebouwen niet meer voldoen aan de huidige vraag en eisen. De planning is om op het terrein van het bestaande zorgcentrum De Klaarbeek in Epe een woonzorgproject te realiseren. Het bestaande verzorgingshuis wordt gesloopt waarna een kleiner nieuw zorggebouw terug komt. Rondom dit centrale gebouw komen meer zelfstandige appartementen met mogelijkheden voor zorg en ondersteuning vanuit de Klaarbeek. Deze plannen voorzien, gezien de demografische ontwikkeling, in de toenemende vraag naar zorgwoningen. Bij de herinrichting wordt rekening gehouden met de gewone dwergvleermuis, de manier van werken is erop gericht zo min mogelijk schade te berokkenen aan individuele dieren. De inrichting en werkwijze zijn zodanig voorgesteld dat verstoring zoveel mogelijk wordt voorkomen en de gunstige staat van instandhouding blijft gewaarborgd. Er zijn geen alternatieven onderzocht. U heeft reeds een grondpositie en op grond van het vigerende bestemmingsplan mag op de locatie gebouwd worden. Bovenstaande in aanmerking genomen bestond er geen reden om alternatieve locaties te onderzoeken. Hiermee is het voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Zorgplicht

Voor de soort waarvoor ik u ontheffing verleen, bent u gehouden aan de in de ontheffing opgenomen voorwaarden. Voor alle soorten echter, geldt de zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dieren en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te voorkomen.

Vogels

U dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied.

Datum
10 juni 2009

Kenmerk
FF/75C/2009/0075

Vervolgblad
5

Ik wijs u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voorts wijs ik u erop dat verblijfplaatsen van standvogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zoals hollen van spechten, jaarrond zijn beschermd. Voor het verwijderen van dergelijke verblijfplaatsen is te allen tijde een ontheffing vereist.

Conclusie

Gelet op het voorgaande verleen ik u ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. Aan deze ontheffing zijn voorwaarden verbonden.

De ontheffing en de voorwaarden treft u hierbij aan.

Bezwaar

Het kan zijn dat u het met deze beslissing niet eens bent. U kunt dan (net als andere belanghebbenden) binnen zes weken na de verzenddatum van deze brief, bezwaar maken. U doet dit door een brief te sturen aan Dienst Regelingen, afdeling Recht en Rechtsbescherming, Postbus 20401, 2500 EK Den Haag. Uw bezwaarschrift moet ten minste bevatten:

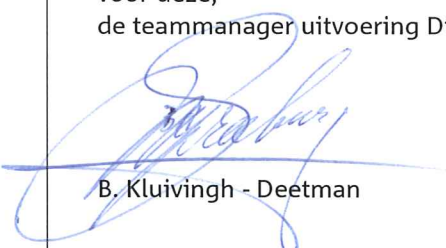
- uw naam en adres
- de vermelding: 'ontheffing artikel 75 Flora- en faunawet' en het aanvraagnummer
- een afschrift van deze brief
- de redenen van uw bezwaar
- de datum van uw bezwaarschrift
- uw handtekening

De teammanager Recht en Rechtsbescherming van Dienst Regelingen zal namens de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit op het bezwaarschrift beslissen.

Als u iemand machtigt namens u bezwaar te maken, vergeet u dan niet een door u ondertekende machtigingsverklaring mee te sturen.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT,
voor deze,

de teammanager uitvoering Dienst Regelingen,

B. Kluivingh - Deetman

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwaliteit

Naar aanleiding van het verzoek van M. van Es
namens Woonzorg Nederland Projectontwikkeling B.V., op 25 februari 2009
en de aanvullingen hierop van 18 maart 2009, 1 april 2009 en 23 april 2009

gelet op artikel 75, lid 5 en 6, onderdeel c, van de Flora- en faunawet

Verleent hierbij aan:	Woonzorg Nederland Projectontwikkeling B.V.
Adres:	Prof. E.M. Meijerlaan 3
Postcode en woonplaats:	1183 AV AMSTELVEEN
Voor het tijdvak van:	1 januari 2010 tot en met 31 december 2014

ONTHEFFING

FF/75C/2009/0075

Van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het beschadigen, vernielen of verstoren van nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het plangebied voor de realisatie van het project "De Klaarbeek Epe" gelegen in het zuidwesten van de gemeente Epe, in het kilometerhok x:195 / y:483, aan de zuidzijde begrensd door een graslandperceel dat in de winter gebruikt wordt als ijsbaan en verder door de Zwartelandstraat, de Roggestraat en de Scheperstraat/Jagerstraat, één en ander zoals is weergegeven in figuur 1 van het bij de aanvraag gevoegde "Projectplan De Klaarbeek Epe" van 20 februari 2009.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorwaarden verbonden:

Algemene voorwaarden

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soort en beschreven verboden handelingen verleend.
2. De ontheffing geldt alleen voor de uitvoering van de werkzaamheden, zoals vermeld in de projectomschrijving voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. Woonzorg Nederland Projectontwikkeling B.V. (hierna te noemen: de ontheffinghouder) dient onverwijld contact op te nemen met Dienst Regelingen indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorwaarde 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar Dienst Regelingen te zenden.

Specifieke voorwaarden

7. Bij de planning van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de seizoensactiviteiten van de gewone dwergvleermuis, om verstoring in de meest kwetsbare perioden (voortplanting, winterrust) te voorkomen. De voortplantings- en overwinteringsperiode van de gewone vleermuis lopen globaal van mei tot en met augustus respectievelijk november tot en met februari (onder koude omstandigheden tot half maart). Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige¹ op het gebied van vleermuizen.
8. De periode waarin de planlocatie ongeschikt voor bewoning door de gewone dwergvleermuis wordt gemaakt dient tussen half maart en eind april of tussen september en half november te zijn, wanneer de buitentemperatuur minimaal 5 graden Celsius bedraagt en bij afwezigheid van regen en wind.
9. Het ongeschikt maken van de bebouwing dient minimaal één week voor de sloop te gebeuren, waarbij voorafgaand aan de sloop de gebouwen worden gestript en in de omgeving van de kraamkolonie verblijfplaats tochtgaten dienen te worden gemaakt.
10. Voorafgaand aan de sloop dient te worden gecontroleerd of er geen vleermuizen in het pand aanwezig zijn.
11. Bij het aantreffen van vleermuizen tijdens de sloopwerkzaamheden dient het werk stilgelegd worden totdat de dieren uit eigen beweging een andere verblijfplaats opzoeken.
12. Vóór afgaand aan de sloop dienen in de omgeving van het plangebied twee vleermuiskasten te worden opgehangen.
13. Het gebouw dient na de werkzaamheden geschikt te worden gemaakt voor bewoning door de gewone dwergvleermuis als zomer- en winterverblijfplaats. Daarbij valt te denken aan ruimtes onder de dakpannen, open stootvoegen, ruimtes achter de betimmering en toegang tot de spouwmuur.
14. Bovenstaande maatregelen dienen onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van vleermuizen te worden uitgevoerd.

Overige voorwaarden

15. Deze ontheffing kan worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorwaarden.
16. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, zeker twee maanden voor het verstrijken van deze termijn een verlenging aan te vragen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.
17. Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorwaarden is Dienst Regelingen, Postbus 19530, 2500 CM Den Haag.

Den Haag, 10 juni 2009

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT,
voor deze,
de teammanager uitvoering Dienst Regelingen,

B. Kluivingh - Deetman

¹ Het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereeniging VZZ, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Meldingsformulier start werkzaamheden

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

Ontheffing Flora- en faunawet, artikel 75, lid 5 en lid 6, onderdeel c

Gegevens verleende ontheffing

Aanvraagnummer FF/75C/2009/0075
Project De Klaarbeek Epe
Ontheffingsperiode 1 januari 2010 tot en met 31 december 2014
Naam ontheffinghouder Woonzorg Nederland Projectontw. B.V.
de heer M. van Es
Adres Postbus 339
Woonplaats 1180 AH AMSTELVEEN

Gegevens werkzaamheden

Contactpersoon uitvoering werkzaamheden
Telefoonnummer (vast)
Telefoonnummer (mobiel)
Locatie(s) werkzaamheden
Datum gereedkomen compensatiemaatregelen
Datum start werkzaamheden
Overzicht planning werkzaamheden
.....
.....
.....
.....
.....
.....

***Dit formulier dient zodra de aanvang van de werkzaamheden bekend is
te worden ingediend bij Dienst Regelingen!***

Retouradres

Dienst Regelingen
Postbus 19530
2500 CM Den Haag
Fax: 070-3786139
Email : ffwet@minlnv.nl

